

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAB

Nr. 2.

Mai 1907.

5te Aargang.

Redigeret af Det norske Myrselskabs sekretær, torvingeniør J. G. Thaulow.

TORVMYRERNES INDUSTRIELLE OG KULTURELLE UDNYTTELSE

DEN opfatning søges fra enkelte hold fremholdt, at myrstrækningerne kun skal udnyttes ved opdyrking. Vi har altid, og vil fremdeles fastholde, at torvmyrerne bør udnyttes overensstemmende med deres beskaffenhed og i det hele taget paa den i henhold hertil mest fordelagtige maade, for at man kan erholde det størst mulige pekuniære udbytte.

Det er vistnok saa, at de allerfleste myrer lader sig opdyrke, — bortset fra den rent økonomiske side af sagen, d. v. s. hvad det vil koste at opdyrke en dertil mindre skikket myr.

Men spørgsmaalet bliver ogsaa, om det ikke i mange tilfælde bliver mere fordelagtig *først* at udnytte en myr *industrielt* og *derefter opdyrke* de aftorvede partier, — forsaavidt vedkommende myr egner sig for industriel udnyttelse.

Lad os f. eks. tage for os *en myr paa 100 maal* (à 10 ar), og lad os antage, at den har en dybde af omkring 2 m., samt at bundlaget bestaar af lere, og at myren lader sig afgrøfte til bunds.

Opdyrkingen vil høit regnet koste 70 kr. pr. maal, altsaa tilsammen 7000 kroner. Avlingen kan aarlig anslaaes til en værdi af 20 kr. brutto pr. maal, altsaa tilsammen 2000 kroner. Den aarlige bruttoindtægt udgjør saaledes 28,5 pct. af anlægskapitalen.

Lad os imidlertid antage, at det er en *brændtorvmyr* med en for brændtorvdrift heldig beliggenhed, og at brændtorvlaget har en mægtighed af 2 m. Brændtorvfabriken vil koste ca. 20000 kr., og brændtorven kan forudsættes solgt ved myren til en pris af 8 kr. pr. ton. Man vil da kunne producere brændtorv til en bruttoværdi af 12000 kr. aarlig i 20 aar, eller tilsammen 240000 kroner. Den aarlige bruttoindtægt udgjør saaledes 60 pct. af anlægskapitalen.

Derefter vil man efterhaanden kunne erholde dyrkbart land — et lag formuldnet torvjord paa lerbund —, som efter opdyrkingen kan give ovennævnte udbytte.

Eller lad os antage, at det er en *torvstrømyr* med en mægtighed af efter afgrøftningen 1,5 m. hvidmose. Torvstrøfabriken vil koste ca. 15 000 kr., og torvstrøet kan forudsættes solgt ved myren for kr. 1,25 pr. balle. Man vil da kunne producere torvstrø til en bruttoværdi af 7 500 kr. aarlig i 25 aar eller tilsammen 187 500 kroner. Den aarlige bruttoindtægt udgjør saaledes 50 pct. af anlægskapitalen.

Derefter erholder man dyrkbart land, som efter opdyrkningen kan give ovennævnte udbytte — 2 000 kr. aarlig.

Torvindustrielle foretagenders nettoudbytte beror paa produktionens størrelse, afsætningsforholdene m. m. og kan for de ovennævnte eksempler ansættes til aarlig 10 pct. af *anlægskapitalen*.

Forsaavidt myrens beliggenhed m. m. gjør opdyrkning mindre ønskelig, kan de afortorvede partier ogsaa efterhaanden *beplantes med skog*.

Som det sees, vil en industriel udnyttelse med efterfølgende kulturel nyttiggjørelse være mest fordelagtig. Man maa da ogsaa tage hensyn til, at den brændtorv, som udvindes, bidrager sit til at formindske en del af vor kulindførsel samt sparer paa vore skoge, og at det torvstrø, som tilvirkes, vil øge vort landbrugs afkastning i en ikke ubetydelig grad. Desuden vil der i den tid, den industrielle udnyttelse paagaar, skaffes arbeide til langt flere, end om myren kun opdyrkedes.

Brændtorvmyrer med heldig belligenhed bør som regel først udnyttes industrielt, forsaavidt tilstrækkelig marked for brændtorv findes. Saavel myrens beskaffenhed som andre forhold bør paa forhaand være undersøgt af en sagkyndig.

Torvstrømyrer — med mindst 1 m. hvidmose — bør i det hele taget altid først og fremst udnyttes industrielt. Ikke alene fordi hvidmosen kan ansees som den sletteste af al slags dyrkningsjord, men ogsaa fordi industriproduktet *torvstrø* nu er en meget efterspurgt vare, hvis marked nær sagt er ubegrændset. Vort landbrugs behov for torvstrø kan endnu ikke paa langt nær tilfredsstilles. Dertil kommer, at torvstrø nu mere og mere faar betydning paa verdensmarkedet. Store torvstrøfabriker forsynet med moderne maskineri og drevet paa en rationel maade bør ogsaa kunne gjøre regning paa eksport af torvstrø til oversøiske lande.

TORVINGENIØRENS OG MYRDYRKNINGSKONSULENTENS REISEPLAN FOR AARET 1907

TORVINGENIØREN vil i *mai* og *juni* foretage myrundersøgelser i *Smaalenes, Akershus, Hedemarkens* og *Kristians* amter, hvor foreløbig haves tilsammen 25 rekvisitioner.